

A tite Efēezi samba ni

(A kaŋ weyga benelam da gv weyga wey) A tite nyu hunnam)

A tite koŋ, a tomo Pol la wārgi gv . Dɪ wārgē gv la Zezi fuma bunma wē Efēezi ni. Pol da tugle Efēezi saga keŋ ni zenē tā, la Pol wē la a kasu daŋ ni kunnu dɪ wārgri a tite koŋ Zezi fuma bunma wē Efēezi ni.

A tomo Pol kun bolu dɪ sebolam nahɪ yoro patɪ a taasi ke a tite koŋ, tige dum ten ten fuma nyuni dɔ gv wārgē, la a fuma bunma tɪrɪ gv keo dulay ni la. Dɪ tite naŋgv ni dɪ hūŋse a Dufre kun meyē dɪ hoygi dɪ boŋ dɪ baŋi, a Dufre kun tɔŋge dɪ tigi a humni dɪ bo kun wē a dɔbav ni, la kun a sēende ni dɪ menɪra la ba yɔv ten ten hou Zezi Kuristi (kun wē a dɔbav ni la kun wē a sēende nyuni dɪ pata Zezi Kuristi baŋi ba durv yɔv. (a tite koŋ hilfi ɪ hī)

A tomo Pol hūŋse dɪ tite naŋkv kurgəm, kana a Dufre pane a fuma durv baŋi gv dum. Gu go a zvyfv la ni, wala n ba yeke zvyfv ba durv hagatē digre dum, a Dufre fuma. Dɪ hūŋse kana a Dufre bage vko a fuma ni dɪ pa hu a wali zaabi suuru Zezi Kuristi zambaani ni.

Pol zāani bunma tɪrɪ keo a tite koŋ nyu dombə baŋi gudum v fey la dombə Zezi Kuristi yomde (bɔrɔ) yoro. Koŋ weyra mu Zezi fuma la sɔrba tulle weyga, Zezi fuma la dombə ba la a fuma sɔrba tullenti.

Pol posuu bunma dɪ wārgri beŋ

1 ¹ Mko Pol, Zezi Kuristi tomo a Dufre humni-boŋey zambaani ni, wārgri bunma kɔrɔtv hɔle ni a Dufre ni, la ba baŋri a nyɔv la Zezi Kuristi [ba wē Efēezi ni].

² Maana v sa a Dufre la v Daŋsa Zezi Kuristi baŋi na ni, la ba pa na a bəəni.

Kuristi nyumba beŋ hōfa a daam kesey

³ Maana a barke baŋi a Dufre v Daŋsa Zezi Kuristi Dufre la dɪ sa hoŋ nyvŋgv, diko anɪ tɪ v ni a dɔbav barke digre durv la v Kuristi mentu heŋ zambaani n. ⁴ U la Kuristi mentu ni zambaani ni, Dufre zēe hu la dɪ tigi kun fendi a duniyā taka, da v baŋi a fuma bunma kɔrɔtv hɔle ni diko ni, la bunma go kun ba tɪrɪ ba zergɪ ba dɪ yiganɪ. Dɪ boŋey yoro, ⁵ dɪ fende dɪ baŋi hu ke v bella kendigi v baŋi a fuma bunma diko baŋri dɪ gunda kana dɪ boŋse gv dɪ hārēy bagam meyāmfi heŋ yoro ⁶ da v nan a bagam heŋ dubey, a bagam hun dɪ bage hu ni v la dɪ Bi boŋo mentam ni. ⁷ Diko ni v darɪ dɪ nyem heŋ yebtu gv hoptu hu, v wali zaabi yaafa kana makɪ dɪ bagam kesey heŋ, ⁸ hun a Dufre yirge v nyuni hānda hānda, diko anɪ le a humni la a humni feyhi du-duru ⁹ Dɪ pane v horɔ dɪ humni boŋey heŋ wali hērgɪ, a hārēy bagam meyām dɪ gulle hoŋ kun da bole dɪ bagra dɪ gulle ni dɪ hōfa Kuristi feyley koŋ dɪ baŋi, ¹⁰ da dɪ baŋi gv kunnu a wakatu hu dɪ hɪgale nahɪ belli hibɪ: dɪ humni boŋey wali hērgɪ naŋgv le, dɪ menti yɔv dum hou, anɪ le Kuristi nandi, kun wē a dɔba ni durv la a sēende nyuni durv. ¹¹ U la Kuristi mentu heŋ ni mu, a Dufre gorge hu hɔle ni dɪ gulle ni, zaa kun tɔŋgv mbala kana dɪ meyē gv dɪ hoygi, diko anɪ baŋri kaŋ kama durv kana dɪ tige dɪ humni la dɪ boŋsu, ¹² kun patɪ vko bunma le a pote v tɪ tamhā Kuristi nan a Dufre dubey. ¹³ Na la Kuristi mentu heŋ ni, na mu, kun na dɔmɔne a nyɔv weyga naŋga bellenti, kun le a kibarv dɔndvɔv kun hoptru na, na pane a nyɔv, la a Dufre tē na ni dɪ namba, dɪ leŋkəm la kun dɪ da bole ke dɪ pata la. ¹⁴ Dɪ leŋkəm nahɪ le a kaŋ kun hūŋsrɪ ke v hōfv v hɔlam hɔle, da dɪ yebtu dɪ soŋ bunma diko a Dufre yebe dɪ gulle nibeŋ da ba nan dɪ dubey.

Pol bagri a Dufre zāanam Efeezi samba ni

¹⁵ M dōmōne na nyōu panam a Daŋsa Zezi ni weyga, la na boŋey dī fuma ni weyga, zaa guko ni , ¹⁶ m posru fos a Dufre barka nako gulle, m hōndru na wali mu Dufre zāanamfī ni. ¹⁷ M zāanu v Daŋsa Zezi Kuristu Dufre, a sa anī hōfu a dubey, pa na dī leŋkām hej humni kun keretri diko na ni da na hēndi hōrō dī. ¹⁸ Maana dī keleti dī humni hej yiba da na a tamhā kun wē dī yram hej, la na hōrō daam dubey dum hun a Dufre tere dī pa fuma tullenti dubey kesey kun tere tige dum, ¹⁹ la na hōrō kana a gaabi hun dī hōfu ūko bunma pa a nyōu bej ni kesey gamse, gu yommu kana dī gulle hoj gaabi wōllu. ²⁰ Dī pane ɪ wōl la Kuristu, kun dī fegete la dī pa dī zaŋ dī be tugo diko wōnde digre a dōba ni deŋ dī ga. ²¹ Ko Kuristu nandi wē la, a yu kesey kama a nyurē kama a deyley kama la a yu boneŋə kama nyuni dī tufu, a seere kun dī hōfu koj kū la a seeyə hej duru a duniyā koj yoro dō la mbaa a duniyā kun belli koj yoro. ²² A Dufre te kaŋ kā duru Kuristu hou dī pa dī baŋi dī fuma bej duduru menti-dondre keseygu koj nyusa keseyo. ²³ Dī fuma menti-dondre nanŋu le Kuristu kulō, la a kaŋ dum kun hōŋsrū fasti Kuristu anī hibtru kaŋ kama duru v duru yoro.

La Kuristu mentam ni v darī a feyley

2¹ Nako, na da sibe, kun na bagri a zōŋgrevu la a wali zaabi gulle ² hun da na yommu kana a duniyā koj bagri na bagri, na yommu a sarfi yoro deyley yōu hoj, kun wē a dōba la a sēende tullenti, a leŋkām kun wōllu a Dufre tārība tullenti. ³ Ūko duru mu, v da tugle ba kale ni, v da bagri kun v humni boŋey zaabi hej boj kulfi boj, v humni zaabu dargri hu, v bagri kun v kulō boj, saba le v wē, la ūko gulle bej da bage a fuma bunma nyuni a Dufre bun-hurga koj wē, fuma sōrba namba kana. ⁴ La a Dufre hōfa a wōmgam hānda; la a boŋey kesey hun dī hōgle dī boŋsu hu nahī gulle, ⁵ ko ūko bage bunma sibu v zōŋgrevu gulle, dī gōne dī pa hu a feyley, la Kuristu mentu ni. La la a Dufre bagam ni na da a hoptəm— ⁶ v mentam la Zezi Kuristu ni a Dufre fegete hu, la dī pa v tugo la dī a dōbau ni , ⁷ Da, la dī boŋey dum hun huŋse Kuristu v ni Kuristu yoro, da dī hōŋsu a zamaani duru ni hun belli hej ke dī bagam hu ni daamfi tumiyā handa handa ⁸ Hēndi, la a Dufre bagam zambaani, na da a hoptəm a nyōu panam gulle. La koŋka la na gulle gaabi dō, a Dufre hārāu la gu. ⁹ Gu ba yeke a tomə bagri hi, da ka fu kā be demōn dī gulle dī bo ke dī deyse yere. ¹⁰ Saba ūko a fuma bunma a Dufre lobe la, dī te hu la taka v la Kuristu mentam ni da a tomə hārēy hun diko a Dufre fende dī hemōn da ūko belli bagri hi.

Zezi Kuristu magale v duru dī baŋi kaŋ dum

¹¹ Ko hōndru na koŋka: pote nako, a fuma bunma hul a zuyfuma dō ba, nako a fuma bunma bolu ke ba zurə a wōnde, baŋu a kulō yoro bej yiti a fuma bunma ba zurə a baŋu, ¹² leni wakati koj, na go Kuristu, na go kana na dey na menti la lsrayel fuma kā, na hēy a Dufre kun bolu dī bagra dī pa a fuma koj aadufi waluma duru, na go tamhā kama, na bēy a Dufre a duniyā koj nyuni. ¹³ La masan, na la Kuristu mentu ni nako bunma pote, na da hēy bej a Kuristu nyem bage na hagati bunma worom. ¹⁴ Ke ase la Kuristu la ūko bəəni kun dī bene dōbo a alle la a kōrōtam lalga dī pa thī hagati makī dombə ɪ hagati ɪ baŋi gadum. ¹⁵ Dī sum hej ni, dī pane dī deyley hej la ɪ waluma debruhi, gu waluma baŋi hi la gu kon hi kirati bundu, da, dī pa diko ni dī pata ba hī bej hagati ba dōmō dombə ba baŋi fu feleyo dum teŋ, ¹⁶ la pa ba hī duru menti dī sum hej ni ba da magalam la a Dufre, kun diko a Kuristu hoj pane dī sum nahī a alle koj kendu. ¹⁷ Kuristu bene ti fēe a bəəni a hilo dōndugv, kana bunma hēy ni, la bunma worom ni; ¹⁸ Saba Kuristu hoj la v duru bōru bej ten ten dō bej dō kun v dey v te a sa hoj ga a Leŋkām dum ten yoro. ¹⁹ Guko gulle, na ba yeke a digə koj yoro balba, na ba yeke a halmi koj yoro geyribə, nako bage saga dum fuma la a

Dufre fuma, la na mu na kale a Dufre fuma fast. ²⁰ A tombə bej la annabiou sebolam nyunt ba sige a nyow panam, a sebolam kun a gaabi duru ba mu da Kuristu gulle hoj ga. ²¹ U la Kuristu mentu hej ni, kun hegi koj duru nyuke dombə gu zaŋ gu baŋ a Dufre daŋ, a Daŋsa yoro ²² Na la di mentu hej ni, na mu a Dufre menti na di leŋkam hej yoro di sigi da di baŋ na di gulle daŋ.

A tomde kun Pol baŋri binma ba ye le a zuyfuma tillenti

3 ¹ Mko Pol a fu anɪ Zezi Kuristu nyiyē di baŋi di kasubi kana, nako binma ba ye le a zuyfuma gulle kun m hōjse na gu gondo koj gulle... ² Hali ke na dōmōne ba weyri a Dufre bagam kun di bage mu ni kun pa mu ke da m tēesel na ni gu. ³ A Dufre la kereti mu ni a wali hērgu koj, di pa m hōrɔ, mbala kana m wārgē gu le la a weyni kaliley. ⁴ Na turika hi keo, na deysra na hōrɔ a humni kun m hōfu la Kuristu wali hērgu koj. ⁵ A Dufre ba hōjse gu a fumabu ni a zamaantu hun gondo hej ni kana nyan a Dufre leŋkam hōjse gu di gulle tombə la a annabiou bej ni: ⁶ La a hiho dōndogv koj, binma ba ye le a zuyfuma bej mentu la Kuristu ni da kun a zuyfuma bej da, ba menti kulɔ dum la a zuyfuma bej, la ba dara kun a Dufre bole di pata la koj mu. ⁷ Kana a Dufre gaabi kesey koj bage gu, mko hagatē a kubarv dōndogv koj tomə wōllɔ kana di bage mu ni di pa gu. M hagatē a kubarv dōndogv koj tomə wōllɔ, kana makɪ a Dufre bagam hārāv hun di pane mu, la di gaabi hun wē la mu i wolv hej gulle. ⁸ Mko a Dufre fuma bej durv boneyo ni a Dufre bage ke m yav sebo a hilo dōndogv koj kana Kuristu daam hun ba kendra, ⁹ la pa ba hōrɔ kana a Dufre anɪ ti taka tēesel di wali hērgu dum kun hōgle zaa a wakati ba kurgi. ¹⁰ Nɪŋ kana kun kurgi kun mko pane ba hōrɔ koj, zaa gōkɔ hun a yu kesey a nyurē a deyley hun wē a dōbav ni yommə la Kuristu nyumba bej ba hōrɔ kana a Dufre humni koj a yignu wāani wāani, ¹¹ kana a Dufre yomone la Zezi Kuristu ukɔ v Daŋsa hoj di hibtu tare tare meyām. ¹² Zezi Kuristu yoro ukɔ hōfa haay v deya la a bun-tiŋey nyow panam yoro v woromsu a Dufre la a humni hoygə. ¹³ Gōkɔ gulle m zaana ka na buna yonŋu a wargā hun warguri nako gulle hej, mko wargā hej nako dubey la.

¹⁴ Gōkɔ la pa m kuroguru a Sa a Dufre yiganɪ, ¹⁵ anɪ pati a daŋ kun wē a dōba la a sēende la pati ba a seere . ¹⁶ M zāani a Dufre ke di pa na la di leŋkam koj gaabi na baŋi na buna hej yoro a bentu la a gaabi kesey samba. ¹⁷ La ba zāana a Dufre ke Kuristu hoj ke pa a nyow na da a nyow panam baŋi na pa a Kuristu hoj a tige na buna yoro, la na hūrey la na tugrey baŋi a boŋey yoro, ¹⁸ da na deysi na menti a Dufre nyumba durv na hōrɔ Kuristu hoj boŋey kana laŋŋi kana gu dōy kana gu tumey kana gu hōfu a dōba, ¹⁹ la na hōrɔ ke di boŋey nahɪ kɪ a humni kun dey gu hōrɔ, le pata a Dufre nyuley koj hal na fast. ²⁰ Kɔ anɪ dum dey, la a deyley dum kun wōllv hej di baŋi di gaabi gu kɪstɪ foos kun v dey v keleti di nyurē v zāani, wala v hōnam v humni ni, ²¹ dikɔ soŋ a dubey a Dufre daŋ koj yoro la Zezi Kuristu mentu ni, zamaantu hej durv yoro, a wakatu la a wakatu. Amina!

Kuristu kulɔ gu dum ten la

4 ¹ Kɔ mko a fu anɪ Zezi Kuristu nyiyē di baŋi di kasubi kana, a Daŋsa yomde koj yoro, ke na yaba a wole yabrey kana makɪ la a yiram kun a Daŋsa yuri na, ² a yirgi n gulle fast, a bun-bōrmi fast la a bun-svm fast yoro. Ku na na buna la na hōgɔ dombə la a boŋey, ³ na kaŋsri na da hōgɔ a Dufre leŋkam menti-n dōndre hej la a bəani hun Kuristu pati hv gaabi kun dey gu dū na la dombə. ⁴ Kana a kulɔ dum ten la wē la a Dufre leŋkam dum ten wē, le kana a Dufre yuri na da ti tamhā koj gu dum ten la kun le na yiram hej tamhā. ⁵ Daŋsa dum ten la wē, nyow panam dum ten, la hem mireləm dum ten; ⁶ Dufre didum ten la wē, v durv sa, anɪ wē v durv nyunt, v durv tillenti, la v yoro. ⁷ La a Dufre pane v anɪ kama ni di bagam gu makɪ kana a

Kiristi hoŋ pane. ⁸ Guko la pa gu bo a Wārgruŋi yoro: Dɪ nɔgle dɔba, dɪ yaala la a bɔri la dɪ pane a hārāu a fɔmabu.» ⁹ Bine, dɪ nɔgle yata gu ase, kala ke dɪ fende dɔ dɪ yirge a sēende yere nyuni houfi nɪ dɔ? ¹⁰ La anɪ yirgi nandɪ, dɪkɔ nandɪ mu la nɔgo a dɔbau dɔru dɔba nɪ, kɔn patɪ dɪ hibol kaŋ kã dɔru. ¹¹ Dɪkɔ nandɪ la pa badum nɪ ba baŋi a tomba, gɔrɔ a annabiou, gɔrɔ kɔynde bɪnma turɪ fɛe a hilo, gɔrɔ a kurkou la a sebɔlba, ¹² da ba burɪŋi a Dɔfre fuma. Koŋka baŋe da ba baŋi a tomde koŋ, la ba pa Zezi kulɔ koŋ yav yigani nɪ, ¹³ halɪ fun v dɔru yavu te tige dum v da nyɔv panam dum, la a Dɔfre bi hoŋ hɔram dum ten, halɪ fun v dɔru yavu da biram dum kɔn maŋ Kiristi hoŋ a hɪgrey fasti feŋ yoro. ¹⁴ Le ukɔ ba gɔta v baŋi mbala a gɪnda bɪnma dɛagri la bɪnma a sebɔlamfɪ digre defu ɪ yavu la, la bɪnma a fuma hɔfu ba zɔgɔmmu la ba killimi la a humnɪ laalɔfi. ¹⁵ La v bolluka a nyɔv domba nɪ la a boŋey, v bɪnta kaŋ kama dɔru nɪ, Kiristi anɪ le a nyu nandɪ yoro, ¹⁶ dɪkɔ zambaani nɪ a kulɔ kɔlfuma nahɪ dɔru hɔfu dombɔ gɔngɔŋ, a sɔkɔrɔfav nahɪ kɔn hɔfu a kulɔ gu hãŋsi gulle, a kulɔ kɔlfɪ kama bita kana gu heme gu burɪ, la gu burɪŋi gu gulle la a boŋey. Dɪkɔ nɪ a kulɔ koŋ dɔru kɔn nyiyɛ domba gu makɪ la gu sɔgruŋi hun hɪgal gu, gu hãŋsi, bitɪ kana makɪ gu sekre kama, la gu yavu yigani a boŋey yoro.

Kiristi yoro a feyley feley la

¹⁷ Kɔ ye gu le kɔn m nyaa fasti ke a nyɔv la gu la m bollu a Daŋsa yoro la nuŋ: Guko le ke na ba heme na go na yaba bɪnma ba ye le a zuyfuma beŋ kana, bɪnma yafu kana makɪ ba humnɪ hun ba fūrã heŋ. ¹⁸ Ba hunɔmam heŋ birigi, la ba bɛy kaŋ kama kɔn zuru a feyley la a Dɔfre, kɔn ba go hɔram kama la kɔn ba bɪna heŋ kaŋse gulle. ¹⁹ Ba bɛy kɔynde lay kɔn hārɛy la kɔn ba hãyrɛyã, ba dugɛ a keregam digre dɔru hal ba ba baŋi la domba zɪgam tomde dɔru kobtɔm kama go ²⁰ La nakɔ nuŋka dɔ na sebu a Kiristi hoŋ, ²¹ gu kundɛ na damɔne ba weyrɪ dɪ weyga, gu kundɛ mu ke dɪkɔ walt ba sebɔle na kana makɪ a nyɔv hun wɛ Zezi yoro: ukɔ le na wulsu, ²² na wole yabrey kɔrɛ heŋ gulle, na wulsu na feyley kɔrɛ hun a kaŋ bɔnɔ daam zɔgɔmmu hɪ heŋ da zɪgamsɔ, ²³ halɪ na sebe na dugɔ a Dɔfre leŋkɔm feŋŋi na humnɪ, ²⁴ la na hebu a feyley hun a Dɔfre nyɔv heŋ te taka, a makam la dɪkɔ la a hārɛy hun sɪti ga yoro. ²⁵ Guko gulle, dugɔ na a wolou, la maana fu kama sebu dɪ dondo nɪ a nyɔv, saba v dɔru kulɔ dum kɔlfuma la hu? (fu kã v fu kã dɪ dondo nɪ?)? ²⁶ Halɪ fu bunde hunne, ka dɪ baŋi a zaabi; maana ka a fire sol gu kundɔ dɪ bunde ba yirge; ²⁷ Ka na dugɔ a Seytaani nɪ a bɔru kɔn dɪ yommu dɪ te na. ²⁸ Maana ka anɪ da bunon go dɪ bunu lay la dɪ kaŋsi dɪ gulle dɪ pɔvus dɪ fɔru dɪ mu wɔl la wɔna da dɪ da kɔn patɪ anɪ nɪ gu te tilay dɪ pa dɪ. ²⁹ A weyga zaabi mbaa gadum ba heme gu surɪ na nyurɛ nɪ; la a weyga bene surɪ maana gu baŋi a weyga hārɛyɔv kɔn dɛy gu pa fu yaganɪ, la gu baŋi kɔn baŋi bɪnma damɔn gu nɪ. ³⁰ Ka na yey a Dɔfre leŋkɔm bunde, a leŋkɔn koŋ a Dɔfre te la na nɪ a namba gu hũŋsv ke dɪkɔ la halfu na, guko la hũŋsv ke fundɛ nɪ a Dɔfre hoptɔrɔ hu fasti(tigra hu la a walt zaabi yoro fasti). Ka na yey a Dɔfre leŋkɔm bunde, kɔn te na nɪ a hoptɔm fundɛ heŋ nɪ. ³¹ Maana na tigi a kanɪ digre dɔru na bɪna yoro, tigi na mu a kirɪgam la a bun-hunnam, a nɛrmmamfɪ, a tiloŋ domba, la a hɔy digre dɔru. ³² Baŋi na a fuma bɪnma hārɛy dombɔ nɪ, bɪnma wũmgru domba nɪ, dugɔ na dombɔ nɪ a taali kana a Dɔfre dugru na a taali Kiristi yoro.

Zezi nyumba wole yabrey (walt baŋrɪma)

5 ¹ Kɔ baŋi na bɪnma sebru a Dɔfre, kɔn na baŋe a gɪnda bombɔ. ² La zaŋ na a boŋey wole yabrey, kana Kiristi boŋse hu, dɪ zaŋ dɪ gulle hoŋ dɪ ti a Dɔfre wɔnde nɪ, da dɪ baŋi a boŋey hārāu la dɪ a seyɔ ukɔ nɪ, a turɛari hun kũ dɔndu kana.

A yuku yoro fuma waluma la a pændigu yoro waluma kana wē

³Maana ka ba dɔmɔ lay a kusey digre a zigam tomde digre dɔrv, la a kaŋ digre kama boŋey gamsu kama na tillenti, kana gu tofu a Dufre fuma ni ⁴Maana ka a weyga kun ba make kama, a zabri weyga, a kuubv weynti (hɔni) laalɔ kama ba sɔri na ga, saba le ba makti, la kalaa barke posəm la na dombə tillenti. ⁵Hɔrɔna ke bunma bagri kusey mbaa fu dum, a tomə zigamsu daŋsa kā, kaŋ boŋey gamsu daŋsa kā, kun yatu gu bo a tooru pɔtɔlɔ kā go a hɔle a Dufre la Kuristi halumi yoro. ⁶Maana ka a na soŋ a fuma zɔgɔm na la weynti hun ba fiyrə, gukɔ la pa a Dufre bun-hurga bellɔ bunma tārɔ di beŋ nyuni. ⁷Kɔ maana ka na da kun na mentri la beŋ kaŋ kama ni.

⁸Pote, na da wē la a yuku yoro, la a masarj na mentam la a Daŋsa ni, na wē la a pændigu yoro. Yaba na a pændigu gunda kana; ⁹La a pændigu bu a hārēy digre dɔvgu la, a makam (a Dufre yiganti) la a nyɔv. ¹⁰Tim na hɔrɔ a hāvuma hun teti a Daŋsa humni; ¹¹la ka na be na a yuku yoro tomə hun ba fiyrə heŋ mbaa gudum na ga, la gu bagɔ ke na pugotrə hi la. ¹²Həndi kun a fuma beŋ bagri hērgi hērgi koŋ weyga hɔfu a koy. ¹³La ukɔ dɔrv ba ligeti, ba sebv a fuma ni ba hɔta gu ni, saba kun kereti dɔrv a pændigu la. ¹⁴Gukɔ la pa ba bolu : «Hun a dem , nkɔ anɔ dey! Hun n sɔri a sibvɔba tillenti la Kuristi pændigu bela n nyuni. .» ¹⁵Kɔ da na w gulle hāŋsum la na wole yabrey; ka gu bagɔ mbala a humni goore samba la gu bagɔ a humni samba; ¹⁶Turina kɔrbere a wakati kun na da dɔrv ni na bagɔ a hārēy, saba a fundev ba hārēyā. ¹⁷Gukɔ gulle ka na bagɔ a humni goore samba, la hɔrɔna kun a Daŋsa boŋ na bagɔ . ¹⁸Ka na dɔvgu a hunam sɔmgu na yigni, gukɔ la laalɔ tomə, la na dɔvgu na a Dufre lenkəm hal na. ¹⁹Hɔgɔ na dombə buna la a Dufre nanam leləu, di dubsəm leləu, la a Dufre daŋ ni leləu; lel na, na zaŋ a Daŋsa la na buna dɔrv. ²⁰Posu na a Dufre a sa barka wakati kama ni, kaŋ kama dɔrv ni v Daŋsa Zezi Kuristi seere ni . ²¹Soŋ na dombə ni, kun na fuma Kuristi gulle.

Kuristi yoro nyumba kena la a bena

²²A kena soŋ na fu kama di bara ni, kana na sontu a Daŋsa ni. ²³Saba a bara di kēɔŋ nyu sa la di, kana Kuristi le a nyɔv patiba menti dondre kun le di kulɔ koŋ nyu sa, la dikɔ mu le hoptru gu. ²⁴Kana a nyɔv patiba menti-n dondre sontu Kuristi ni, maana a kena soŋ anɔ kama di bara ni kaŋ kā dɔrv ni.

²⁵A bena maana fu kama boŋsu di kēɔŋ kana Kuristi boŋse a nyɔv patiba menti n dondre, di soŋ di sibv gu ni; ²⁶di kɔrɔtv hɔle a Dufre ni kun di sɔrige gu la a hem la weyga. ²⁷Di pa di nyumba beŋ menti- n dondre kun hɔfu a dubey nuŋ kana be di kereti di yiganti a zigamfe kun tarɔ gu, wɔbɔlam kā go gu, zomunə kun nyarj le go gu dɔba zerge kama go kun defv ba ni. ²⁸Kuristi kana a bena beŋ, fu kama heme di boŋsu di kēɔŋ, kana di boŋ di gulle kulɔ, anɔ boŋ di kēɔŋ, boŋə di gulle ²⁹Həndi, a bada v dɔmɔne ke fu kirige di gulle kulɔ; la pati gu a dɔv di yeli gu wali kana a Kuristi hoŋ bagri di nyumba beŋ menti-n dondre ni. ³⁰Saba ukɔ di kulɔ koŋ yoro nyumba la. ³¹Gukɔ la pa gu wārgə a Dufre tite yoro: a bɔrɔ dɔvgra di sa la di nya la tugo la di kēɔŋ, la bakɔ hi hagatra kulɔ dum. ³²A wali hērgi koŋ kesey; kun m bolu koŋ kun zuru la Kuristi la di nyɔv patiba menti-n dondre deleŋ la. ³³Kun wē da, maana anɔ kama na yoro boŋsu di kēɔŋ kana di boŋ di gulle, la maana kēɔŋ kama dubsu di bara.

Kun zuru la a gunda la a hulaba

6¹A gunda soŋ-na na hulaba ni, kana a Daŋsa boŋ gu, saba gukɔ make. ²«Dubsu n sa la n nyaa, a deyley pote la nuŋ kun ni a Dufre deble kaŋ kun di bole di bagra: ³kun le: la n dara dɔnɔm, la n da a pɔm-dɔyht a duniyā ni .» ⁴La nakɔ a samba, ka

na hurgi na gunda buna. La veri na ba, na gunatru ba, la na segel ba kana a Daŋsa boŋ.

Kun zuru la a bɔri la a daŋsama

⁵ A bɔri, soŋna na duniyā yere daŋsama ni la na buna duru, la a funi la a kebam, kana na sontu Kuristu ni; ⁶ la ka na bagɔ koŋka ba yɔba ni da , gu be bagɔ mbala na bagra kun dɔndu a fumabu ni da, la mbala Kuristu tomde ni wɔlba binma wɔllu la ba bunde duru a Dufre kun boŋ. ⁷ Wɔl na ba ni la yarda, mbala na wolla a Daŋsa ni kay a fumabu ni da, ⁸ kun na nyaa ke fu kama, a bɔrga la di, a borkin la di a Daŋsa yita di ni kana makɔ la a hārēy kun di bage. ⁹ La nakɔ a daŋsama, nakɔ mu heme na bagɔ le kana na bɔri ni. Ka na kaŋsi ba ni kun na nyaa ke nakɔ la bakɔ duru daŋsa wē la a dɔbav ni, diko ba zanta a fu di kɔsi di dondo.

Bā na a Dufre wol-sorou

¹⁰ Kun fēy, da na gaabi a Daŋsa yomde yoro, di gaabi kesey zambaani ni. ¹¹ Bāna a wol-sorou nahī duru hun a Dufre pane na, da na deysi na hiki gəŋ gən na wol a Seytaani humni sɔŋey. ¹² Saba v woləm go la a fumabu, la la a yuku yɔba, la gu gaabi samba, a duniyā yere yuku yoro dabalɔba, la a zaabi bagrɔba leŋkəmfi hun wē dɔba ni. ¹³ Guko la pa m bolu na ke na bā a Dufre wol-sorou duru, da na deysi na wol a zaabi wakati, la hali na wole na deysi kaŋ duru na hifa gəŋgəŋ. ¹⁴ Guko gille, maana hiki na gəŋgəŋ. Zaŋ na a nyɔv na dū na tulle, la na bā a makam kurgangɔ, Zaŋna a nyɔv gu bagɔ na tulledūriŋu, la na bā a makam a Dufre yɔbre ni gu bagɔ kurgangɔ, ¹⁵ Maana a bəni sebam hilo dɔndugv koŋ pa na a humni hārēy la boŋey da na deysi na yaba a tomde koŋ ni gu bagɔ na lɔŋga. ¹⁶ Wakati kama kun duru la, a nyɔv panam bagɔ na ni a lemde, la guko na deysɔri na zimgu a zaabisa hoŋ sama duru hun wē a hāni nyurɔhi kana. ¹⁷ Sumbu na a hoptəm mu gu bagɔ a kɔsv fuulɔ, la hɔŋɔ a Dufre leŋkəm gole kun le a Dufre weyga. ¹⁸ Bagri na a Dufre zāanam wakati kama la a Dufre leŋkəm gaabi, la a Dufre zāanam digre duru la a horoməm ka na dɔgru. Tɔri na gaabi na bagri nuŋ wakati kama. Zāani na a Dufre a fuma duru ni, ¹⁹ la mukɔ mu ni, kun patɔ wakati kun duru m ligetri m nyurē da m wey, maana m deysi m tigi a weyga la a beni m pa a fuma hɔrɔ a Kɔbaru dɔndogv walɔ hērgi. ²⁰ Mko a Kɔbaru dɔndogv koŋ sebrɔ la, ba sɔge mu la a zɔgɔrɔv gu furo ni; bagɔ na a Dufre zāanam m deysi m wey gu weyga la a beni mbala kana gu heme m wey.

A Posuu kendigri hi p ²¹ U sabibonɔ Tisiki ani le a Daŋsa tomə wɔlɔ ani bagri a nyɔv hūŋsra na a kaŋ kama duru, kun patɔ nakɔ mu hɔrɔ mu walɔ, la kun m bagri duru. ²² M te hēesa tɔŋgɔ di la na ga, da na hɔrɔ v kɔbaru, la di zɔgɔm na buna. ²³ Maana a Dufre v sa la v Daŋsa Zezi Kuristu pa v sabu a bəni la a boŋey, la a nyɔv panam. ²⁴ Maana a Dufre bagɔ binma boŋ v Daŋsa Zezi Kuristu la a boŋey hun ba tɔgatra ni.